

הלכה ומנהג

1234567

אופן קיפול תש"י

1234567

1234567

1234567

הת' מנחם מנדל שי' זילברשטרום

תלמיד בישיבה

א.

בהערות התמימים ואנ"ש שי"ל ליו"ד שבט - חמישים שנה ע"י תות"ל קרית גת השיג התי' מ.מ.פ. עמ"ש במקדש מלך ח"ד עמי תצח בשם המזכיר הריב"ק שליט"א בהנהגת הרבי בקיפול התפילין וז"ל: "רובא דרובא לא קיפל התפילין, בד"כ היה מניחם בלי לקפל בשקית ופעמים שכן קיפל, אז, כמדוני שהרצועות של תש"י היה על צד אי' (ולא על הקשר) ותש"ר על בי' הצדדים. והשיג התי' הנ"ל מרשימות אביו ששמע (מהרמ"ג שי') שא' שאל את הרבי איך אפשר לכרוך הרצועות דתש"י על בי' הצדדים והרי עי"ז כורכים על הקשר וענה הרבי: "כך צריך לעשות". ובהמשך לזה הביא התי' לוי"צ גראנער בי' סיפורים ששמע מסבו המזכיר הריל"ג שליט"א שאופן קיפול התפילין של הרבי היא על בי' הצדדים.

ויש להוסיף ג"כ מיחידות הרה"ת ישראל יוסף זלמנוב מאור לטי"ו סיון תשי"ב (הודפס בהיכל מנחם ח"א עמי רט) ושם: יי"ז: "ברצוני לשאול איך לכרוך את רצועות התפילין, על צד אי' (של הבית) או על בי' הצדדים". והשיב כ"ק אד"ש: "על שני הצדדים - על שם כנפי יונה, וכן הי' נוהג כ"ק מו"ח אדמו"ר בזמן שהי' כורך התפילין בעצמו. ובהמשך

שם: יי"ז: האם מותר לכרוך הרצועות על הקשרים והשיב כ"ק אדמו"ר: "בשל ראש אסור אלא מניחים את הקשר באמצע ובש"י אין מדקדקים" וראה שם עוד בעניני תפילין.

המורם מכל הנ"ל: א. הרבי מקפל לעצמו וכן מורה לאחרים לקפל על ב' הצדדים ע"ש כנפי יונה. ב. הקיפול על ב' הצדדים הוא הן בתש"ר והן בתש"י ולא כאותם המקפלים על צד אחד בתש"ר (וכמובן לא על הקשר) ובתש"י על צד א', ע"מ שיהי' כנפי יונה אלא בכל בית הקיפול הוא מבי' הצדדים ע"ש כנפי יונה.

ב.

הת' הנ"ל בהערותו שם מביא בדרך-אגב סיפור מהמשפיע ר"ז אלפרוביץ שהיו לו תפילין כתב אדה"ז (ע"י הסופר הר' זירקינד) ובחודש תשרי תשנ"ד התעורר דיון בין רבנים וסופרים בכשרותו של הכתב ושאל את הרבי האם ימשיך להניחם, וקיבל מענה ע"י המזכיר ריל"ג שליט"א שיכול להמשיך להניחם. ומסיים שם הת' הנ"ל "ובוודאי שהיודע דברים בכהנ"ל לא ימנע הטוב לפרסם עד"ז".

והנה כבר ידועה ונפוצה הדיונים ע"ד כתב המיוחס לאדה"ז האם אכן יש כתב מצוי המיוחס לאדה"ז או שמיוחס לסופרים שטוענים שזהו כתב אדה"ז. ובקשותיו של הרבי לברר אודות כתב זה האם יש מסורת איש מפי איש שזהו כתב אדה"ז. ודנו בזה רבים וטובים בקובצי יגדי"ת בשנות תשל"ז ואילך ולאחרונה ג"כ בקובץ הערות וביאורים תשנ"ט ויק"פ-החודש ואילך, ע"ש.

ולהעיר מאגרות קודש ח"ט עמ' לא ושם: "ובפרט בין חסידים לרבניהם, שמשדלים... והליכותיהם בכלל, להדמות לרבים". (ובלקו"ש חכ"א עמ' 86) ובלקו"ש חכ"ט עמ' 218 ושם: "חסידים זייענדיק מקושר צו רבותינו נשיאנו .. און גייען בדרכיהם - איז מנהג רבותיהם בידהם... ונוסף בעניננו: דער ניט פירן זיך בפועל כהנהגת רבותיהם בכל שאפשר - מאכט בא זיי א צער.."

הערות התמימים ואנ"ש - "מגדל דוד"

הערה 100

וכבר העיד הר' יהושע מנטלין ז"ל המגיה של הרבי שהתפילין של
הרבי הם כתב האריז"ל. וד"ל, ולא באתי אלא להעיר.

הערה 101

אוצר החכמה

אוצר החכמה 1234567

אוצר החכמה

אוצר החכמה

אוצר החכמה 1234567

פשוטו של מקרא

טענת ליצני הדור (גליון)

הת' ישראל שי' גרשוביץ
תלמיד בישיבה

א. בקובץ הערות הת' ואנ"ש ב' (קצ"ב) דישיבת תות"ל כפ"ח הקשה הת' א.מ. דבלקו"ש ח"כ פרי חי-שרה א' מבאר הרבי על הפסוק (בראשית י"ז י"ז) ויפל אברהם על פניו ויצחק ויאמר בליבו מאה שנה יולד וגו' וברש"י ד"ה ואם כתב "ואע"פ שדורות ראשונים היו מולידים בני ת"ק שנה, בימי אברהם נתמעטו השנים כבר, ובאו תשת כוח לעולם וצא ולמד שעשרה דורות שמנח ועד אברהם שמהרו תולדתם בני ס' ובני ע"י עכ"ל. ומבאר על-זה הרבי (בעמוד 80) שלזה נתכוון רש"י במ"ש (בראשית כ"ה ז') גבי אאע"ה "בן מאה כבן שבעים" הינו שלאברהם אבינו לא היתה תשת כוח ולכן יכל להוליד בגיל מאה כמו שכולם ילדו (אז) בגיל שבעים,

ועפ"י מובן שהנס היה רק בכך שאצל אאע"ה לא היה תשת כוח אבל אצל העובדה שאאע"ה הוליד זה הי' דבר טבעי ולא ענין ניסי, ועפ"י ביאור זה ישנו דיוק נפלא: דהנה מצינו שכתב רש"י (בראשית כא, ז) השרות היו אומרות לא ילדה שרה אלא אסופי הביאו מן השוק ואילו בריש פ' תולדות כתב על-מה שהתורה כופלת "אברהם הוליד את יצחק" - שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה. ולפי המבואר לעיל אתי שפיר כי הטענה ביכולת שרה להוליד היא טענה

אמיתית ולכך כתב רש"י שהיו השרות ^{אומרות} אסופי הביאו מן השוק ואילו הטענה כלפי אאע"ה לא היתה טענה שהרי אצלו לא הי' תשות כח וההולדה הי' באופן טבעי ולכך כלפי אאע"ה כתב רש"י שהיו ליצני הדור אמרים מאבימלך נתעברה שרה, המורם מהנ"ל שטענת ליצני הדור איננה טענה הנכונה והיא רק ליצנות.

והקשה הנ"ל מלקו"ש ח"כ פרי' תולדות א' ששם מבאר הרבי את טענת ליצני הדור שאברהם לא הוליד את יצחק, שהם טענו שליצחק אין שייכות לאברהם כי אברהם ענינו חסד ויצחק ענינו גבורה, שמזה משמע שטענת ליצני הדור היא (לכאורה) טענה טובה ואמיתית.

ב. וראיתני לענ"ד להסביר את הענין בהקדם קושיא, דהנה התורה כותבת בריש פרי' תולדות "ואלה תולדות יצחק בן אברהם, אברהם הוליד את יצחק" ומפרש רש"י מדוע התורה כפלה אברהם הוליד את יצחק "ד"א ע"י שכתב הכתוב יצחק בן אברהם הוליד את יצחק... ^{אחרי כן} שהיו ליצני הדור אומרים מאבימלך נתעברה שרה... מה עשה הקב"ה צר קלסתר פניו של יצחק דומה לאברהם והעידו כולם אברהם הוליד את יצחק" עכ"ל רש"י. ולכאורה צלה"ב בשביל טענת ליצני הדור מצריכה התורה להוסיף עוד ד' מילים "אברהם הוליד את יצחק"?

והנה בלקו"ש ח"כ ש"פ בראשית א' שואל הרבי על דברי רש"י בתחילת התורה "לא הי' צריך להתחיל את התורה אלא מהחודש הזה לכם... ומה טעם פתח בבראשית משום כח מעשיו הגיד לעמו לתת להם נחלת גוים שאם יאמרו אוה"ע לישראל ליסטים אתם שכבשתם אצות שבעת גוים הם אומרים להם כל הארץ של הקב"ה היא הוא בראה והתנה לאשר ישר בעניו כו' ", עכ"ל רש"י. ומקשה הרבי בשיחה האם בשביל לשלול את טענת אומות העולם התורה צריכה לשנות את הסדר דהיינו לולי טענת אוה"ע התורה היתה פותחת בהחודש הזה לכם ובגלל שאם יאמרו אוה"ע התורה פתחה בבראשית, ומבאר הרבי עפ"י הידוע הענין שג' קליפות האומות א"א להעלותם לקדושה אלא ע"י תשובה

מאהבה רבה שזדונות נעשו לו כזכויות וזהו הטענה של אוה"ע ליסטים אתם שכבשתם ארצות שבעה גוים (שלכאורה לטענתם) הדברים האסורים הם דברים ששייכים להם, וזה שיהודי יכול (ע"י תשובה מאהבה) להעלותם לקדושה הוא גוזל את זה מרשותם, וע"ז אומר הקב"ה שאעפ"י שמצד התורה הניצוצות של דברים האסורים לא מתבררים אבל מצד הקב"ה עצמו שלמעלה מתורה הוא נותן את הכח על תשובה שזדונות נעשו לו כזכויות מכיון שמ"ממך הכל" גם דברים האסורים היא ברשות.

ועפ"יז אפ"ל ג"כ כלפי טענת ליצני הדור אמנם בפשטות הענינים הטענה שלהם לא טענה אלא שהיו ליצני הדור אומרים. אבל זה נשתלשל מלמעלה, שברוחניות הנינים הטענה היא כן טענה ולכן התורה מוסיפה אברהם הוליד את יצחק וע"ד הנ"ל שמצד אוה"ע למטה אין להם שום טענה אבל ברוחניות כלפי מעלה טענתם היא טענה ולכן התורה פתחה בבראשית.

אוצר החכמה

אוצר החכמה

שונות

אזהרה 1234567

אזהרה 1234567

אזהרה 1234567

"שמונה השעות"

אזהרה 1234567

א' התמימים
תלמיד בישיבה

בהיום יום י"ז טבת המתורגם ללשון הקודש כתוב מה שנוהגים שלא ללמוד בניתל "שמעתי מאמו"ר [הרשי"ב] הטעם, שהוא כדי שלא להוסיף חיות. פעם אמר אמו"ר: את המתמידים ש"שמונה השעות" [מסדר הלימוד בישיבה] "נוגע" להם בנפש - אינני מחבב. והוא [המנהג שלא ללמוד] - רק עד חצות. עכ"ל.

ויש להעיר במה שהמתרגם הוסיף בחצאי ריבועים ש"שמונה השעות" הן [מסדר הלימוד בישיבה] איננו נכון, ולא מצינו ששמונה השעות הן מסדר הלימוד בישיבה, ורק חלק מהשעות.

אזהרה 1234567

אזהרה 1234567

פרסום ראשון

אוצר החכמה

מכתב מכ"ק אדמו"ר לבבא-סאלי הגה"צ רבי ישראל אבוחצירא זצוקללה"ה,

בסוף המכתב הוסיף בכת"י הק' "בכבוד רב ו..." (באותיות רש"י)

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON

Lubavitch

770 EASTERN PARKWAY

BROOKLYN 13, N. Y.

HYacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי

ברוקלין נ.י.

ב"ה, שלהי אלול, ה'תשי"ב.
ברוקלין, נ.י.

הרה"ג והרה"ה בנשק"ע ענף עץ
אבות מנהל עדתו במישריב בר
אורין ובר אבהן שלשלת היוחסין
וכו' וכו' מוהר"ר ישראל שליט"א

שלום וברכה
לקראת חשיבת החדשה, הבאה עלינו
ועל כל ישראל לטובה ולסליחה, הנני בזה להביע
ברכתי לו ולב"ב שיחיו, ברכת כחיבה וחתימה
טובה לשנה טובה ומחוקה בשמיות וברוחניות.

בכ"ב 7 יב וברכה

לזכות

אוצר החכמה
1234567

התמימים

שמואל שי' נחימובסקי

ישראל הלוי שי' סגל

אוצר החכמה

אוצר החכמה
אוצר החכמה

אוצר החכמה
1234567

מלפנים שלוחים בישיבתנו הק'

לרגל בואם

אוצר החכמה
1234567

בקשרי השידוכין עב"ג תחי'

אוצר החכמה
1234567

אוצר החכמה

* * *

נדפס ע"י חברי המערכת

מוקדש

אוצר החכמה

לחיזוק ההתקשרות

לכ"ק אדמו"ר

אזה"ח 1234567

נשיא דורנו

אזה"ח 1234567

אוצר החכמה

אזה"ח 1234567

אוצר החכמה

ע"י החפץ בעילום שמו

לע"נ

ר' שמואל אברהם ע"ה

ב"ר יוסף יצחק ע"ה

נלב"ע י"ח סיון ה'תשמ"ח

ת.נ.צ.ב.ה

לזכות

אוצר החכמה

החתן התמים

אח"ח 1234567

הרב ישראל הלוי שי' סגל

לרגל בואו בקשרי השידוכין עב"ג
הכלה המהוללה חנה תחי' וולוסוב

אוצר החכמה

אוצר החכמה

אוצר החכמה

אח"ח 1234567

נתרם ע"י הורי הכלה

אח"ח 1234567

הרב יוסף יצחק ורעייתו פרלה

שיחיו

וולוסוב

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התוכנה

מגדל דוד - יז קובץ עמוד מס: 73 הודפס ע"י אוצר החכמה